

Ключові слова: *Монтессорі-педагогіка, фізичне виховання, взаємодія педагога з дитиною, рухова активність, сенсомоторний розвиток, самостійність, підготовлене розвивальне середовище.*

Дата надходження статті до видання: 26.04.2026 р.

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 09.05.2026 р.

Дата публікації: 29.05.2026 р.

УДК 373.2.091.3:81'233

DOI 10.31865/2077-1827.2(110)2026.361719

**FEATURES OF THE USE OF DIALOGICAL FORMS OF INTERACTION
BETWEEN PRESCHOOL EDUCATION STUDENTS IN THE STUDY OF THE
MAIN COMPONENTS OF THE EDUCATIONAL PROGRAM**

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДІАЛОГІЧНИХ ФОРМ ВЗАЄМОДІЇ
ЗОБУВАЧІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ВИВЧЕННІ ОСНОВНИХ
КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

Світлана Курінна

доктор педагогічних наук, професор

E-mail: kurinna.sm@gmail.com

ORCID 0000-0001-5194-0797

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Svitlana Kurinna

D.Sc. in Pedagogy, Professor,

E-mail: kurinna.sm@gmail.com

ORCID 0000-0001-5194-0797

SHEI «Donbas State Pedagogical University», Ukraine

Ян Курінний

кандидат педагогічних наук, доцент

E-mail: yankurinnoy@gmail.com

ORCID 0000-0003-0725-2035

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Yan Kurinnyi

D.Sc. in Pedagogy, Associate Professor

E-mail: yankurinnoy@gmail.com

ORCID 0000-0003-0725-2035

SHEI «Donbas State Pedagogical University», Ukraine

Оксана Шмитова

виконуючий обов'язки директора

E-mail: oksanashm78@gmail.com

ORCID 0009-0006-2260-7294

Комунальний заклад дошкільної освіти № 351 Дніпровської міської ради, Україна

Oksana Shmytova

Acting Director

E-mail: oksanashm78@gmail.com

ORCID 0009-0006-2260-7294

Municipal Institution of Preschool Education № 351 of the Dnipro City Council, Ukraine

ABSTRACT

This article highlights the essence of the interaction of applicants for the first (bachelor's) level of higher education in obtaining professional competence of a future preschool education teacher. The relevance of the urgent problem is sufficiently thoroughly revealed, the conditions for implementing interaction in obtaining new knowledge and skills of applicants for preschool education are determined, the main methodological tools used in seminars, practical classes (pedagogical discussions, round tables, solving problem pedagogical situations) during distance learning during the period of military aggression are highlighted.

The problems that arise for applicants in the process of distance learning and practical training in preschool education institutions are clarified. The new state standards for the future specialist in preschool education of Ukraine are analyzed.

The philosophy of partnership between the teacher and the student is revealed, as well as their level of trust and mutual respect in the discussion issues of preschool education. The theoretical and practical aspects of using dialogical forms of interaction of preschool education students in the process of studying the main components of the educational program are characterized. The essence of dialogical interaction as an effective means of implementing a competency-based approach is substantiated. A classification of dialogical forms (informational, problem-based, game-based, reflective dialogue) is proposed and their impact on the speech, cognitive, socio-emotional and creative development of future educators is determined. A model of using dialogical forms of interaction of future preschool education specialists is developed, which includes the principles, stages of implementation and the role of the educator. Practical examples of organizing dialogical interaction are given. It is proven that the systematic use of dialogue contributes to the activation of cognitive activity, the development of speech, active communication and the formation of key competencies of a future preschool education specialist.

Key words: *dialogical interaction, preschool education, competency-based approach, speech development, cognitive activity, educational program, interactive learning.*

Актуальність теми. Сучасний етап розвитку дошкільної освіти в Україні характеризується суттєвими трансформаціями, зумовленими впровадженням компетентнісного підходу, орієнтацією на особистісно-центрований розвиток дитини та необхідністю формування ключових професійних компетентностей майбутнього фахівця дошкільної освіти. В цьому контексті особливого значення набуває організація освітнього процесу на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії, де здобувачі виступають активними учасниками пізнання, а не пасивними споживачами інформації (Крутій, 2018).

Одним із ефективних засобів реалізації таких підходів є використання діалогічних форм взаємодії, які забезпечують не лише розвиток комунікації та взаємодії, а й сприяють формуванню мислення, соціальних навичок та емоційного інтелекту майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Діалог у вищій дошкільній освіті виступає як багатовимірний педагогічний інструмент, що інтегрує різні компоненти освітньої програми, створюючи умови для цілісного розвитку особистості педагога-дошкільника.

Актуальність дослідження зумовлена також необхідністю подолання

традиційного монологічного стилю організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти, який обмежує пізнавальну активність дітей та їхню здатність до самостійного мислення. Попри наявність значної кількості наукових праць, присвячених проблемам мовленнєвого розвитку та комунікації, питання системного використання діалогічних форм взаємодії в процесі засвоєння основних компонентів освітньої програми потребує подальшого теоретичного обґрунтування та практичного осмислення.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Означеною проблемою опікуються і сучасні науковці, які звертають увагу саме на комунікацію та взаємодію майбутніх фахівців дошкільної освіти в подоланні ускладнень і проблем у період війни (А. Богуш, Л. Зданевич, Н. Гавриш, Л. Калмикова, К. Крутий, С. Ладивір, Т. Піроженко).

До того ж науковці наголошують на ролі мовлення, спілкування та комунікації як провідного чинника психічного розвитку, а також впливу інтерактивних методів навчання на формування ключових компетентностей майбутніх педагогів-дошкільників (С. Бадер, І. Луценко, О. Монке).

На шпальтах наукових видань інколи відбувається обговорення питань інтеграції діалогічних форм у вивчення різних освітніх компонентів освітньої програми «Дошкільна освіта». Науковці аналізують зміни, які відбуваються в країні, наполягають на ефективності форм і методів взаємодії здобувачів під час дискусій, колективних обговорень гострих питань виховання дітей дошкільного віку (І. Бех, Г. Беленька, Н. Гавриш, О. Половина, Н. Кичук, Л. Коваль, І. Кондратець, Н. Лисенко, Ю. Руденко, С. Сисоєва).

Формулювання цілей (мета) статті, постановка завдання. Мета нашої статті полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичному висвітленні можливостей використання діалогічних форм взаємодії здобувачів дошкільної освіти в процесі вивчення основних компонентів освітньої програми. Згідно визначеної мети, ми проаналізуємо сутність поняття «діалогічна взаємодія» в контексті дошкільної освіти; схарактеризуємо основні види діалогічних форм взаємодії; дослідимо вплив діалогічних форм на засвоєння компонентів освітньої програми; розробимо модель використання діалогічних форм у закладах дошкільної освіти; обґрунтуємо педагогічну ефективність запропонованого підходу. До того ж і в цій статті ми розкриємо потенціал діалогічних форм взаємодії як важливого інструменту інтеграції змісту дошкільної освіти та забезпечення гармонійного розвитку дитини.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У сучасному освітньому дискурсі діалогічна взаємодія розглядається як одна з ключових умов ефективного розвитку дитини, що забезпечує активне залучення до процесу пізнання, формування комунікативних умінь та розвиток мислення. На відміну від монологічної моделі навчання, діалог передбачає рівноправну участь усіх суб'єктів освітнього процесу, що відповідає принципам суб'єкт-суб'єктної взаємодії та компетентнісного підходу.

Сутність діалогічних форм взаємодії полягає в організації такого освітнього середовища у вищій школі, в якому здобувач має можливість не лише відповідати на запитання, а й ставити їх, висловлювати власні думки, аргументувати позицію, взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу.

Саме в діалозі відбувається активне конструювання знань, що сприяє глибшому їх засвоєнню та інтеграції (Волкова, 2026).

З урахуванням психолого-педагогічних особливостей здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти та специфіки освітнього процесу в університетах України, доцільно виокремити такі основні типи діалогічних форм взаємодії (Дичківська, 2012):

– *інформаційний діалог* є базовою формою взаємодії, що передбачає обмін інформацією між викладачем і студентом або між самими здобувачами. Його основною метою є уточнення, пояснення та закріплення знань. Такий діалог характеризується використанням переважно закритих або напіввідкритих запитань, коротких відповідей, чіткою структурованістю. Попри свою простоту, інформаційний діалог відіграє важливу роль у формуванні мовленнєвих навичок, розвитку слухового сприймання та здатності до логічного викладу;

– *проблемний діалог* спрямований на стимулювання пізнавальної активності здобувачів через постановку відкритих запитань, що не мають однозначної відповіді. Він створює ситуації інтелектуального пошуку, за яких майбутній вихователю виступає активним суб'єктом мислення. Цей тип діалогу сприяє розвитку критичного мислення, уяви, здатності до аналізу та узагальнення. Важливою умовою його ефективності є створення атмосфери довіри, в якій студент не боїться висловлювати власні припущення, навіть якщо вони є помилковими;

– *ігровий діалог* реалізується в процесі рольових та імітаційних ігор, які є провідною діяльністю дошкільників та впливають на процес підготовки педагогів-дошкільників. У межах цієї форми здобувачі взаємодіють як в очній так і дистанційній формі, виконуючи певні соціальні ролі, моделюючи життєві ситуації та відтворюючи соціальні взаємини. Цей тип діалогу забезпечує розвиток соціально-комунікативних навичок, емоційного інтелекту, здатності до співпраці та розуміння інших. Він також сприяє засвоєнню соціальних норм і правил поведінки;

– *рефлексивний діалог* спрямований на осмислення власного досвіду, переживань та результатів діяльності. В процесі такого діалогу здобувачі навчаються оцінювати свої дії, висловлювати ставлення до подій, формулювати елементарні судження. Такий тип діалогу є важливим для розвитку самосвідомості, формування емоційної компетентності та здатності до саморегуляції (таблиця 1).

Таблиця 1

Типи діалогічних форм взаємодії, їх характеристика та педагогічна мета

Тип діалогу	Характеристика	Педагогічна мета
Інформаційний	Обмін інформацією, уточнення знань, короткі відповіді	Формування базових знань, розвиток мовлення
Проблемний	Відкриті запитання, пошук відповідей, стимулювання мислення	Розвиток критичного та творчого мислення
Ігровий (сюжетно-рольовий)	Моделювання ситуацій, виконання соціальних ролей	Формування соціальних навичок, розвиток комунікації
Рефлексивний	Обговорення досвіду, оцінка дій і переживань	Розвиток самосвідомості та емоційного інтелекту

Запропонована класифікація діалогічних форм взаємодії дозволяє систематизувати їх використання в освітньому процесі підготовки майбутніх

фахівців дошкільної освіти та забезпечує цілеспрямований вплив на різні аспекти розвитку дитини. Її застосування сприяє інтеграції змісту освітньої програми, підвищенню ефективності навчання та створенню умов для активної участі здобувачів у процесі навчання.

Ефективне використання діалогічних форм взаємодії на практичних і семінарських заняттях підготовки майбутніх вихователів потребує системного підходу, що передбачає цілеспрямовану організацію освітнього процесу, орієнтованого на активну участь кожного студента (Кондратюк, 2023). З цією метою розроблено модель використання діалогічних форм взаємодії, яка забезпечує інтеграцію змісту освітньої програми та реалізацію компетентнісного підходу.

Запропонована модель ґрунтується на принципах суб'єкт-суб'єктної взаємодії, активності здобувачів та відкритості освітнього середовища, і передбачає поетапну організацію діалогічної діяльності.

Реалізація діалогічних форм взаємодії в процесі навчання на бакалаврському рівні вищої освіти базується на таких основних принципах (Волкова, 2026):

Принцип партнерства – передбачає рівноправну взаємодію між вихователем і дитиною, визнання цінності думки кожного учасника освітнього процесу.

Принцип активності студента – орієнтує на залучення здобувачів до активної участі у діалозі, стимулювання їхньої ініціативності, самостійності та творчості.

Принцип відкритості запитань – передбачає використання запитань, що не мають однозначної відповіді, сприяють розвитку мислення та уяви.

Принцип інтеграції – забезпечує поєднання різних освітніх компонентів (мовленнєвого, пізнавального, соціально-емоційного, творчого) в процесі діалогічної взаємодії.

Модель передбачає послідовну реалізацію чотирьох етапів:

– *на мотиваційному етапі* створюється емоційно сприятлива атмосфера, що спонукає здобувачів до участі в діалозі. Використовуються прийоми зацікавлення: проблемні ситуації, запитання-загадки, ігрові моменти;

– *на пізнавальному етапі* відбувається активне засвоєння нових знань через діалог. Викладач ставить запитання різного типу, стимулює здобувачів до висловлення власних думок, припущень, пояснень;

– *інтерактивний етап* передбачає активну взаємодію здобувачів між собою: обговорення, рольові ігри, спільне розв'язання завдань. На цьому етапі домінують ігрові та проблемні діалоги;

– *рефлексивний етап* спрямований на осмислення отриманого досвіду. здобувачі висловлюють свої враження, оцінюють результати діяльності, формулюють елементарні висновки.

В межах запропонованої моделі змінюється традиційна роль викладача. Він виступає не лише джерелом знань, а й організатором і фасилітатором діалогічного процесу (Пометун, 2004):

– *фасилітатор* – створює умови для вільного висловлення думок;

– *модератор* – спрямовує діалог, підтримує активність студентів;

– *співрозмовник* – бере участь у діалозі на рівних, демонструє зразки комунікації.

Така трансформація ролі викладача сприяє формуванню довірливого освітнього середовища та активізації процесу пізнання здобувачів.

Запропоновану модель можна представити як взаємопов'язану систему:

Принципи → *Етапи* → *Форми діалогу* → *Освітні результати*

Де:

- принципи визначають загальну логіку організації;
- етапи забезпечують послідовність діяльності;
- діалогічні форми виступають інструментом;
- результати відображають рівень розвитку дитини.

Застосування моделі використання діалогічних форм взаємодії забезпечує:

- підвищення мовленнєвої активності студентів;
- розвиток критичного та творчого мислення;
- формування соціально-комунікативних умінь взаємодії в очному та дистанційному форматах;
- розвиток емоційного інтелекту;
- зростання інтересу до пізнавальної діяльності;
- інтегроване засвоєння компонентів освітньої програми.

Отже, розроблена модель дозволяє системно організувати використання діалогічних форм взаємодії здобувачів на практичних або семінарських заняттях освітніх компонентів, забезпечуючи ефективне поєднання теоретичних і практичних аспектів навчання. Її впровадження сприяє реалізації компетентнісного підходу та створенню умов для успішного опанування здобувачами бакалаврського рівня вищої освіти освітньої програми «Дошкільна освіта».

Аналіз практичного застосування діалогічних форм взаємодії в процесі освітньої діяльності впродовж підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти свідчить про їхню високу педагогічну ефективність. Використання інформаційного, проблемного, ігрового та рефлексивного діалогів забезпечує комплексний вплив на розвиток особистості кожного здобувача та сприяє інтегрованому засвоєнню змісту освітньої програми (Alexander, 2008).

Результати педагогічного спостереження дозволяють констатувати позитивну динаміку за такими напрямками:

– *мовленнєвий розвиток* – підвищується активність студентів у спілкуванні, активній комунікації, збагачується їх мовлення, удосконалюються риторські навички;

– *пізнавальний розвиток* – формується здатність до аналізу, узагальнення, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, зростає ініціатива в процесі пізнання;

– *соціально-комунікативна компетентність* – розвиваються навички взаємодії, співпраці, вміння слухати співрозмовника та аргументовано висловлювати власну думку;

– *емоційний розвиток* – підвищується рівень емпатії, здатність до рефлексії та усвідомлення власних переживань.

До того ж, спостерігається зростання інтересу здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти до освітньої діяльності взагалі, зниження рівня пасивності та формування позитивної мотивації до пізнання. Застосування діалогічних форм взаємодії сприяє створенню психологічно комфортного освітнього середовища,

в якому кожен студент має можливість самовираження (Vygotsky, 1978).

В процесі проведення семінарів та практичних занять ідея діалогового навчання звучить переконливо, але в реальній практиці семінарів часто «не заходить» так, як очікується. Проблема тут не в самих технологіях, а в умовах їх впровадження. З якими ускладненнями ми стикаємося під час застосування діалогових технологій на семінарах із педагогіки дошкільної, українське народознавство, теорії та методики музичного виховання дітей дошкільного віку тощо:

– *пасивність студентів*. Багато студентів звикли до репродуктивного навчання (слухати й відтворювати), тому не готові активно вступати в діалог, висловлювати власну думку чи дискутувати;

– *недостатня підготовка викладача*. Діалог – це не просто «поговорити». Це керований процес із чіткою структурою. Якщо викладач не володіє методикою фасилітації, обговорення стає хаотичним або формальним;

– *обмежений час семінару*. Діалог потребує більше часу, ніж традиційне опитування. Через це складно охопити весь запланований матеріал;

– *велика кількість студентів у групі*. У великих групах, особливо в дистанційному форматі складно залучити кожного до активної участі, часто говорять лише 2-3 найактивніші.

– *відсутність культури академічної дискусії*. Студенти можуть не вміти аргументувати, слухати інших, дотримуватись етики спілкування – це знижує ефективність діалогу (Siraj-Blatchford, 2004; Sylva, 2004).

– *складність оцінювання*. Важко об'єктивно оцінити внесок кожного студента в діалогову взаємодію.

Цю проблему розглядали на семінарах викладачів, де і намагалися конструктивно вплинути на вирішення зазначеного питання.

Що може допомогти, на нашу думку, вирішити ці проблеми:

– *чітка структура діалогу*. Використання конкретних методик: «круглий стіл», «дебати», «сократівський діалог», «think – pair – share»;

– *підготовчі завдання*. Перед семінаром студенти мають отримати питання або кейси для осмислення – це підвищує їхню активність;

– *робота в малих групах*. Навіть у великій аудиторії можна організувати мікродискусії по 3-5 осіб;

– *роль викладача як модератора*. Не домінувати, а спрямовувати: ставити відкриті питання, уточнювати, підсумовувати;

– *формування правил діалогу*. Наприклад: не перебивати, аргументувати думку, поважати позицію інших;

– *комбінування методів*. Поєднання діалогу з міні-лекціями, презентаціями, письмовими рефлексіями (Пометун, 2004).

Отримані результати підтверджують доцільність системного впровадження діалогічних форм взаємодії як ефективного засобу реалізації компетентнісного підходу в підготовці фахівців дошкільної освіти.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. В результаті проведеного дослідження теоретично обґрунтовано та практично підтверджено ефективність використання діалогічних форм взаємодії здобувачів дошкільної освіти в процесі вивчення основних компонентів освітньої програми.

Встановлено, що діалогічна взаємодія є важливим механізмом організації освітнього процесу, який забезпечує активну участь здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в навчальній діяльності та сприяє формуванню ключових компетентностей. Доведено, що системне використання різних типів діалогу (інформаційного, проблемного, ігрового, рефлексивного) дозволяє інтегрувати зміст освітніх компонентів і підвищити ефективність їх засвоєння.

Розроблена модель використання діалогічних форм взаємодії, що включає визначені принципи, етапи реалізації та ролі вихователя, забезпечує цілісність і послідовність організації освітнього процесу в закладах вищої освіти. Її впровадження сприяє розвитку мовлення, мислення, соціально-комунікативних умінь та емоційної сфери студентів.

Результати дослідження підтверджують висунуту гіпотезу про те, що використання діалогічних форм взаємодії забезпечує більш ефективне та інтегроване засвоєння компонентів освітньої програми Дошкільна освіта здобувачами бакалаврського рівня вищої освіти.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаємо у розробленні методичних рекомендацій щодо впровадження діалогічних технологій у різних видах діяльності майбутніх фахівців дошкільної освіти, а також у проведенні експериментальних досліджень для кількісного вимірювання їх ефективності.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2012. 352 с.

Волкова Н. П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі. Навчально-методичний посібник. 2-ге видання, доп. і перероб. Дніпро, 2026. 260 с.

Крутий К. Л. Дошкільна освіта : сучасні пріоритети розвитку. Запоріжжя : ЛПС, 2018. 280 с.

Пометун О. І. Інтерактивні технології навчання : теорія і практика. Київ : А.С.К., 2004. 192 с.

Теорія та методика дошкільної і початкової освіти : монографія / за заг. ред. О. В. Лобової, С. М. Кондратюк. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2023. 512 с.

Alexander R. Towards Dialogic Teaching : Rethinking Classroom Talk. York : Dialogos, 2008. 192 p.

Siraj-Blatchford I., Sylva K. Researching Pedagogy in Early Childhood. London : DfES, 2004. 180 p.

Vygotsky L. S. Mind in Society : The Development of Higher Psychological Processes. Cambridge : Harvard University Press, 1978. 159 p.

REFERENCES

Dychkivs'ka I. M. (2012) Innovatsiyni pedahohichni tekhnolohiyi. [Innovative pedagogical technologies]. Kyiv : Akademydav. 352 s. [in Ukrainian].

Volkova N. P. (2026) Interaktyvni tekhnolohiyi navchannya u vyshchii shkoli. [Interactive learning technologies in higher education]. Navchal'no-metodychnyy posibnyk. 2-he vydannya, dop. i pererob. Dnipro. 260 s [in Ukrainian].

Krutiyy K. L. (2018) Doshkil'na osvita : suchasni priorytety rozvytku. [Preschool education : modern development priorities]. Zaporizhzhya : LIPS. 280 s. [in Ukrainian].

Pometun O. I. (2004) *Interaktyvni tekhnolohiyi navchannya : teoriya i praktyka*. [Interactive learning technologies : theory and practice]. Kyiv : A.S.K. 192 s. [in Ukrainian].

Teoriya ta metodyka doskil'noyi i pochatkovoyi osvity (2023) [Theory and methodology of preschool and primary education] : monohrafiya / za zah. red. O. V. Lobovoyi, S. M. Kondratyuk. Sumy : SumDPU imeni A. S. Makarenka. 512 s. [in Ukrainian].

Alexander R. (2008) *Towards Dialogic Teaching : Rethinking Classroom Talk*. York : Dialogos. 192 p.

Siraj-Blatchford I., Sylva K. (2004) *Researching Pedagogy in Early Childhood*. London : DfES. 180 p.

Vygotsky L. S. (1978) *Mind in Society : The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge : Harvard University Press. 159 p.

АНОТАЦІЯ

Дана стаття висвітлює сутність взаємодії здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в отриманні професійної компетентності майбутнього педагога дошкільної освіти. Достатньо ґрунтовно розкрито актуальність нагальної проблеми, визначено умови реалізації взаємодії в отриманні нових знань і навичок здобувачів дошкільної освіти, висвітлено основний методичний інструментарій, задіяний на семінарах, на практичних заняттях (педагогічні дискусії, круглі столи, вирішення проблемних педагогічних ситуацій) під час дистанційного навчання на період військової агресії.

З'ясовано проблеми, які виникають у здобувачів в процесі дистанційного навчання та практичної підготовки в закладах дошкільної освіти. Проаналізовано нові державні стандарти щодо майбутнього фахівця дошкільної освіти України.

Розкрито філософію партнерства викладача і здобувача, їх рівень довіри та взаємоповаги в дискусійних питаннях освіти дошкільнят. Схарактеризовано теоретичні та практичні аспекти використання діалогічних форм взаємодії здобувачів дошкільної освіти у процесі вивчення основних компонентів освітньої програми. Обґрунтовано сутність діалогічної взаємодії як ефективного засобу реалізації компетентнісного підходу. Запропоновано класифікацію діалогічних форм (інформаційний, проблемний, ігровий, рефлексивний діалог) та визначено їхній вплив на мовленнєвий, пізнавальний, соціально-емоційний і творчий розвиток майбутніх вихователів. Розроблено модель використання діалогічних форм взаємодії майбутніх фахівців дошкільної освіти, що включає принципи, етапи реалізації та роль вихователя. Наведено практичні приклади організації діалогічної взаємодії. Доведено, що системне використання діалогу сприяє активізації пізнавальної діяльності, розвитку мовлення, активної комунікації та формуванню ключових компетентностей майбутнього фахівця дошкільної освіти.

Ключові слова: *діалогічна взаємодія, дошкільна освіта, компетентнісний підхід, мовленнєвий розвиток, пізнавальна діяльність, освітня програма, інтерактивне навчання.*

Дата надходження статті до видання: 21.04.2026 р.

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 08.05.2026 р.

Дата публікації: 29.05.2026 р.
